

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/40/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620204295
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6620204295.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v spore žalobcu: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XX, XXX XX D., zastúpený: Lion Law Partners s.r.o., IČO: 36 862 461, so sídlom Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, za účasti intervenientky na strane žalovaného: A. E. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX G., zastúpená: JUDr. Ján Krnáč, advokát, so sídlom Nám. SNP 70/36, 960 01 Zvolen, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 100.526,50 EUR, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7C/32/2020-536 zo dňa 9. decembra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom o nároku žalobcu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 100.526,50 EUR rozhodol tak, že:
„I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia o určení výšky trov konania žalovaného.

III. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť intervenientke trovy konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia o určení výšky trov konania intervenientky.

IV. Žalobca je povinný nahradiť trovy štátu v rozsahu 100 %.“

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata 100.526,50 EUR z titulu nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom intervenientky - notárky A. E. A. pri spísaní Dohody o výhrade vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 13.12.2020 podľa § 143 a ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník vo forme Notárskej zápisnice č. C. XXX/XX, C. XXX/XX, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a H. B.. Právne svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil poukazom na relevantné ustanovenia zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. V rozhodnutí sa prednostne zaoberal otázkou zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup a pasívnou vecnou legitimitiou, námietkou premlčania vznesenou intervenientkou, ako aj základnými podmienkami zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup videl v spísaní Notárskej zápisnice č. C. XXX/XX, C. XXX/XX, čo zapríčinilo neplatnosť Dohody o výhrade vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov H. B. a žalobcu A. A. B.. Pri posudzovaní príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou došiel k záveru, že pokiaľ medzi bývalými manželmi došlo k dohode o vyporiadaní BSM, nemožno dospieť k záveru, že uplatnená škoda bola priamo a bezprostredne spôsobená chybnou notárskou zápisnicou, pretože tento reťazec tvrdenej príčinnej súvislosti je prerušený práve samotnou dohodou o vyporiadaní BSM. Okresný súd následne posudzoval

neplatnosť zmlúv uzatvorených žalobcom, a to darovacej zmluvy uzavretej dňa 28.09.2011, kúpnej zmluvy uzavretej dňa 27.09.2011 a kúpnej zmluvy uzavretej dňa 03.10.2011 uzavretej medzi žalobcom ako darcom alebo predávajúcim a matkou žalobcu E. I. B. ako obdarovanou či kupujúcou. Ohľadne samotnej škody okresný súd uviedol, že ak by vychádzal z predpokladu, že zmluvy boli neplatné len pre nesprávny úradný postup intervenientky a bola by daná príčinná súvislosť, tak táto podmienka nebola splnená, keďže žalobcovi škoda nevznikla. Súd došiel tiež k záveru, že vo finále bolo pre žalobcu majetkovo výhodnejšie, keď zmluvy boli neplatné, než keby boli platné, pretože po zániku manželstva v prípade platnosti zmlúv, by bol žalobca fakticky obohatený už len majetkovou hodnotou vo výške 61.650,- EUR (kúpne ceny za nehnuteľnosť 2 a 3), zatiaľ čo pre neplatnosť zmlúv po vyporiadaní BSM disponuje majetkovou hodnotou minimálne vo výške 127.000,- EUR. Osobitne sa zaoberal aj uplatnenou škodu vo výške 10.000,- EUR, ktorá mala predstavovať hodnotu vybavenia nehnuteľnosti 3, pričom tento nárok žalobcu považoval za nedôvodný vzhľadom na to, že časť predmetných vecí v uvedenej hodnote je neoddeliteľne spojená s nehnuteľnosťou 3 a o zvyšnej časti vecí nebola v konaní preukázaná ich hodnota. Ohľadne uplatnenej škody vo výške 3.000,- EUR, ktorá bola vyplatená žalobcom H. B. z titulu dohody o vyporiadaní BSM, okresný súd uzavrel, že nie je daný dôvod, aby štát zodpovedal za danú škodu, keď táto mala v skutočnosti predstavovať náklady H. B. za právne služby, ak k ich úhrade žalobca nebol žiadnym rozhodnutím súdu zaviazaný. Tieto trovy navyše neboli v súdnom konaní preukázané. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobu žalobcu zamietol okresný súd v celom rozsahu ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), pričom sa osobitne zaoberal aj návrhom žalobcu na uplatnenie § 257 CSP vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca. Podľa názoru žalobcu súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uplatňoval svoje procesné právo do takej miery, že došlo k jeho porušeniu práva na spravodlivý proces, a to z dôvodu, že až do pojednávania 09.12.2024 stranám nezverejnil predbežné skutkové i právne posúdenie vecí, nesprávne vyhodnotil žalobcom vyplatenú pohľadávku vo výške 70.000,- EUR A. B., kedy hodnotiaci úsudok súdu o reálnej existencii pohľadávky založený na skutočnosti, že po jej vrátení bola z účtu majiteľa vybratá, vykazuje znaky prekvapivého rozhodnutia, pričom súd neprihliadol na výsluch A. B.. Žalobca tiež namietol predloženie rozhodnutia MS SR zo dňa 01.10.2021 intervenientom, čo viedlo k nevykonaniu žalobcom navrhovaného dokazovania. Žalobca namietal, že prvýkrát sa mal možnosť dozvedieť o dôvodoch zamietavého rozhodnutia až z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, čo pre neho znamenalo absenciu možnosti akokoľvek sa k dôvodom vyjadriť a protiargumentovať. Došlo tak k porušeniu princípu rovnosti strán. Odôvodnenie rozhodnutia podľa názoru žalobcu je nepresvedčivé, vykazuje znaky svojvoľnosti a prekvapivosti, zmätočnosti a kauzálny tiež radikálneho nesprávneho právneho posúdenia. Vo svetle princípu všeobecnej spravodlivosti potom skryto sporná otázka premlčania, neexistencie škody a príčinnej súvislosti, ergo neexistencie základných práv žalobcu, na ktorej súd založil zamietajúce rozhodnutie, vo výsledku a v materiálnom ponímaní kauzálny znemožnila žalobcovi, aby uplatňoval svoje procesné práva. Okresný súd nevykonával navrhované dôkazy žalobcom, pričom vykonanie navrhovaného dokazovania bolo opodstatnené práve intervenientom na pojednávaní dňa 09.12.2024 predloženým rozhodnutím NS SR zo dňa 01.10.2021, s ktorým sa tak súd, ako i žalobca nemal možnosť oboznámiť a vecne naň argumentovať. Žalobca sa zaoberal aj nesprávnymi skutkovými zisteniami súdu, pričom v odôvodnení rozsudku ignoruje kľúčovú skutkovú okolnosť, že pri nadobúdaní nehnuteľného majetku žalobca s bývalou manželkou konali s vedomím, že je platná dohoda o výhrade vlastníctva ku dňu zániku BSM, čoho dôsledkom bola obojstranná vedomosť, že sa tak deje výhradne na náklady žalobcu a v jeho majetkovej sfére. Neproporcionálne jednostranné myšlienkové úvahy súdu ohľadom príčinnej súvislosti sú tiež dôsledkom nie úplne zisteného skutkového stavu, nevykonaním žalobcom navrhovaného dokazovania v otázke podstatnej pre posúdenie objektívnej zodpovednosti. V otázke premlčania súdom prezentované myšlienkové postupy považuje žalobca za nepresvedčivé a nadmieru formalistické. Postup súdu pri vykonávaní dokazovania bol nepredvídateľný a v rozpore s oprávnenými očakávaniami. Súd arbitrárne a v rozpore so zásadou rovnosti strán aplikoval a interpretoval premlčanie, absolútnu neplatnosť, vrátane generálnej klauzuly dobrých mravov. Predložené dôkazy žalobcom komplexne nevyhodnotil, jednak odmietol vykonať žalobcom navrhované dôkazy a oprel sa o vlastné predčasné a hypotetické úvahy, domnienky, ktoré nemali žiadnu relevantnosť a z vykonaného dokazovania nevyplývali. Žalobca sa následne v odvolaní zaoberal aj nesprávnym právnym posúdením vecí súdom prvej inštancie ohľadne neexistencie škody a neexistencie príčinnej súvislosti, čo súd odôvodnil absolútnou neplatnosťou zmlúv, čo žalobca považuje za kľúčové nesprávne právne posúdenie. Skutková podstata absolútnej neplatnosti podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka

bola v danej veci aplikovaná mechanicky, nezohľadňujúc vecnú a časovú postupnosť konania strán sporu. Žalobca odôvodnenie 3-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty považuje za arbitrárne vzhľadom na to, že žalovaný nevzniesol v rámci uplatnených prostriedkov procesnej obrany námietku premlčania. Sám súd nemôže z vlastnej iniciatívy dopĺňať chýbajúce a stranou nešpecifikované skutkové okolnosti len v paušálne uplatnenej námietke premlčania, hoci žalobca na tento nedostatok v konaní poukazoval. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ako aj priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení zo dňa 13.02.2025 považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné a neopodstatnené. Vo vyjadrení zhrnul skutkový stav na základe relevantných udalostí a skutočností, poukázal na žalobcom uplatnenú škodu, zhrnul žalobcom produkované tvrdenia, vyjadril sa k súdom posúdenej námietke premlčania, ako aj k posúdeniu veci podľa zákona č. 58/1969 Zb. Intervenient sa tiež zameril na príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodovým následkom, pričom zdôraznil, že žalovaná strana nedeterminovala správanie a konanie žalobcu pri dojednávaní druhu, formy a obsahu zmlúv z 28.09.2011, 27.09.2011 a 03.10.2011, ako ani správanie, postup a rozhodnutia žalobcu v právnej veci vedenej Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 14C/150/2013 a neparticipovala pri dojednávaní a uzatváraní dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 28.06.2019. Uviedol, že žalovaný, ako aj intervenient na strane žalovaného, v rámci procesnej obrany účinným a kvalifikovaným spôsobom popreli skutkové tvrdenia žalobcu, poukázali a preukázali ich nehodnovosť, nelogickosť a vzájomnú protirečivosť s inými dôkazmi a skutočnosťami, a v konaní vyvrátili dôvodnosť a opodstatnenosť žaloby. Odvolacie námietky produkované žalobcom považoval za nekompatibilné s jednotlivými ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Žalobcom napádaný rozsudok sa náležitým a zákonným spôsobom vysporiadal so skutkovou, ako aj právnou stránkou sporu a okolnosť, že výroky či odôvodnenie rozsudku nezodpovedajú očakávaniam žalobcu, neznamená, že rozsudok nie je náležite odôvodnený a preskúmateľný. Rozhodnutie MS SR zo dňa 01.10.2021, na ktoré poukazoval žalobca, konajúci súd doručil na pojednávaní aj právnemu zástupcovi žalobcu a poskytol mu priestor vyjadriť sa k tomuto rozhodnutiu, pričom tento označenú listinu vyhodnotil ako neplnhodnotnú odpoveď vo vzťahu k jeho návrhu zo dňa 04.07.2024. Na základe uvedených skutočností intervenient na strane žalovaného navrhol nevyhovieť odvolaniu žalobcu a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a intervenientovi priznať právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca v odvolacej replike zo dňa 27.02.2025 uviedol, že účelovosť a jednostrannosť argumentácie intervenienta v jeho vyjadrení je poplatná prijatému verdiktu súdu prvej inštancie. Intervenient vo svojom vyjadrení považuje za významné len tie hodnotiace úsudky a myšlienkové konštrukcie súdu, ktoré mu vyhovujú, pričom mlčaním prechádza zásadné odvolacie námietky žalobcu. Prvých 14 bodov vyjadrenia intervenienta len sumarizuje priebeh súdneho konania, inak v celom rozsahu známy z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ďalej sa vyjadruje len v jednostranne submisívnej rovine, všeobecne pritakáva odôvodneniu napadnutého rozhodnutia. Žalobca zotrval v celom rozsahu na všetkých odvolacích dôvodoch a opätovne navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie.

6. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení zo dňa 26. marca 2025 opätovne uviedol, že v odvolaní žalobcu ani v jeho podaní zo dňa 27.02.2025 nevzhladol prítomnosť dôvodných, relevantných a právne významných odvolacích dôvodov a námietok. Hodnotiace úvahy a hodnotiaci proces uplatnené súdom prvého stupňa plne zodpovedajú kritériám upraveným ust. § 191 ods. 1 CSP. Poukázal na to, že nie je možné akceptovať zavádzajúcu interpretáciu žalobcu o tom, že prvostupňový súd povýšil absolútnu neplatnosť dvoch kúpnych zmlúv a darovacej zmluvy žalobcu s matkou z roku 2011, týkajúcich sa prevodu nehnuteľností, nad absolútnu neplatnosť Dohody o výhrade vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 13.12.2000. Intervenient sa pridrižoval svojich doterajších ústnych a písomných prednesov, vyjadrení a stanovísk a opätovne navrhol nevyhovieť odvolaniu žalobcu.

7. Ďalšie písomné vyjadrenia stranami konania v odvolacom konaní predložené neboli.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi § 380 ods. 1, 2 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania (a contrario § 375 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie použiteľný pre civilné konanie je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP. Patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie vecí. V rámci práva na spravodlivé prejednanie vecí je možné zdôrazniť princíp rovnosti strán, rovnosti zbraní, kontradiktórnosti konania a právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. Pochybením súdu je aj také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré nereflektuje na skutkovú a právnu stránku veci, nevychádza z navrhnutých a vykonaných dôkazov a nedáva odpoveď na základné otázky sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Pokiaľ okresný súd vyhodnotil skutkový stav iba všeobecne a formalisticky bez toho, aby sa jasne, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia.

11. Žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplata 100.526,50 EUR titulom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, a to úradným postupom intervenientky ako notárky pri spísaní Dohody o výhrade vzniku BSM manželov zo dňa 13.12.2000, konkrétne žalobcu a jeho manželky H. B., s ktorou žalobca uzatvoril manželstvo dňa 02.12.2000 a ktoré bolo rozvedené 28.11.2011.

12. Počas trvania manželstva žalobca uzatvoril nasledujúce zmluvy:

a) darovaciu zmluvu zo dňa 28.09.2011 (ďalej len „Darovacia zmluva“), na základe ktorej ako darca previedol na obdarovanú, E. I. B. (matka žalobcu), pozemok - parcelu KN „J.“ K. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 346 m², pozemok - parcelu H. „J.“ K. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 228 m² (ďalej len „Pozemky“) a rozostavanú stavbu rodinného domu (ďalej len „Rodinný dom“) bez súpisného čísla postavenú na pozemku parcele č. XXXX/XX, všetky vyššie uvedené nehnuteľnosti v čase prevodu vedené Správou katastra D. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie D., pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený rozhodnutím Správy katastra D. zo dňa 17.10.2011 pod číslom L. XXXX/XX (Rodinný dom s Pozemkami tiež spolu ako „Nehuteľnosť 1“),

b) kúpnu zmluvu zo dňa 27.09.2011 (ďalej len „Kúpna zmluva 1“), na základe ktorej žalobca ako predávajúci previedol na kupujúcu, E. I. B., spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 k pozemku - parcele KN „J.“ K. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 20 m², nehnuteľnosť vedená Správou katastra D. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie D. (ďalej len „Pozemok“) a stavbu - poschodovú garáž I. so súpisným číslom XXXX, nehnuteľnosť vedená Správou katastra D. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie D. (ďalej len „Garáž“), pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený rozhodnutím Správy katastra D. zo dňa 17.10.2011 pod číslom L. XXXX/XX. Kúpna cena bola dohodnutá v sume 4.150,- EUR a uhradená bola formou zápočtu s pohľadávkou E. I. B. voči žalobcovi na vrátenie pôžičky vo výške 25.000,- EUR (Garáž s Pozemkom tiež spolu ako „Nehuteľnosť 2“) a

c) kúpnu zmluvu zo dňa 03.10.2011 (ďalej len „Kúpna zmluva 2“) (Darovacia zmluva, Kúpna zmluva 1 a Kúpna zmluva 2 ďalej spolu aj ako „Zmluvy“), na základe ktorej žalobca ako predávajúci previedol na kupujúcu E. I. B. X - izbový byt č. XX s podlahovou plochou 103,80 m², číslo vchodu XX, X. poschodie, nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXX na adrese M. N., D., postavenom na parcele H. „J.“ K. XXXX/X, ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XXX/XXXX, nehnuteľnosť vedená Správou katastra D. na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie D. (ďalej len „Byt“ alebo „Nehuteľnosť 3“) (Nehuteľnosť 1, Nehuteľnosť 2 a Nehuteľnosť 3 ďalej spolu ako „Nehuteľnosti“), pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený rozhodnutím Správy katastra D. zo dňa 21.10.2011 pod číslom L. XXXX/XX). Kúpna cena bola dohodnutá v sume 57.500,- EUR.

13. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č. k. 8C/130/2014-139 zo dňa 27. júna 2016, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/474/216-181 zo dňa 31. augusta 2017 bolo rozhodnuté, tak, že:

„I. u r č u j e, že dohoda o výhrade vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalobkyne H. B. a žalovaného X/XXXX. A. B. spísaná dňa 13.12.2000 na Notárskom úrade vo O., G. X notárkou A. E. A. so sídlom O., G. X do Notárskej zápisnice č. C. XXX/XX C. XXX/XX je n e p l a t n á .

II. Darovacia zmluva uzavretá dňa 28.09.2011, fiktívne datovaná dátumom 08.09.2011 medzi darujúcim žalovaným 1/ A. A. B. a obdarovanou žalovanou 2/ E. I. B., ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom D., katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXXX Obec: D. Okres: D. katastrálne územie: D. ako pozemky registra „J.“ H. P. K. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría vo výmere 346 m² a parc. č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría vo výmere 228 m² - rozostavaná stavba rodinného domu bez prideleného súpisného čísla, ktorej vklad bol povolený Správou katastra D. pod č. L. XXXX/XX dňa 17.10.2011 je n e p l a t n á .

III. Kúpna zmluva uzavretá dňa 27.09.2011 (fiktívne datovaná dátumom 02.09.2011) medzi predávajúcim žalovaným X/ A. A. B. a kupujúcou žalovanou 2/ E. I. B., ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom D., katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXXX Q. XXXX Obec: D. Okres: D. katastrálne územie: D. ako pozemky registra „J.“ H. F. K. XXXX poschodová garáž I. XX v celosti a P. K. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría - pozemok vo výmere 20 m² v podiele 1, ktorej vklad bol povolený Správou katastra D. pod č. L. XXXX/XX dňa 17.10.2011 je n e p l a t n á .

IV. Kúpna zmluva uzavretá dňa 03.10.2011 medzi predávajúcim žalovaným X/ A. A. B. a kupujúcou žalovanou 2/ E. I. B., ktorej predmetom bola nehnuteľnosť zapísaná Okresným úradom D., katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXXX Obec: D. Okres: D. katastrálne územie: D. ako X-XXXXXX B. K. XX s podlahovou plochou 103,8 m², číslo vchodu XX, C. X. p. v podiele 1/1 v bytovom dome súp. číslo XXX M. N., D. na parc. č. „J.“ H. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 104/5998-ín, ktorej vklad bol povolený Správou katastra D. pod č. L. XXXX/XX dňa 21.10.2011 je n e p l a t n á .

V. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Lučenec súdny poplatok vo výške 398 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 100 % do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

14. Okresný súd Lučenec rozsudkom sp. zn. 7C/32/2020 - 536 zo dňa 9. decembra 2024 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 100.526,50 EUR. Okresný súd nárok žalobcu posudzoval podľa zák. č. 58/1969 Zb., pričom žalobcom uplatnený nárok považoval za premlčaný na základe námietky premlčania vnesenej intervenientom na strane žalovaného. Poukázal na ust. § 22 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., že právo na náhradu škody pre nesprávny úradný postup sa premlčí za 3 roky od doby, keď sa poškodený o škodu dozvedel, pričom za významný považoval okamih, kedy sa žalobca dozvedel o škode - dátum 17.10.2014, kedy žalobcovi bola doručená žaloba o určenie neplatnosti dohody o výhrade BSM a zmlúv, čo bolo predmetom konania vedeného pod sp. zn. 8C/130/2014.

15. Žalobca odvolaním napadol rozsudok okresného súdu okrem iných aj z dôvodu, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu ohľadom 3-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty považuje za prekvapivé a hraničiace s arbitrárnym spôsobom rozhodovania, kedy námietku premlčania vzniesol len intervenient a okresný súd si skutkové okolnosti ohľadne premlčania nároku žalobcu doplnil sám.

16. Okresný súd síce správne poukázal na subjektívnu premlčaciu lehotu upravenú v § 22 ods. 11 zák. č. 58/1969 Zb., teda, že právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, avšak nesprávne stanovil okamih začatia plynutia premlčacej doby, aj keď správne poukázal na závery NS SR sp. zn. 5MCdo/13/2010 zo dňa 20.03.2012, z ktorých vyplýva, že jediným predpokladom začiatku plynutia premlčacej doby je okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, ak sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody (v predpokladanej výške) zakladajúcej jej uplatnenie v zmysle zák. č. 58/1969 Zb.

17. Predpokladom vzniku škody je škodová udalosť. Pojem udalosti, z ktorej škoda vznikla, zahŕňa nielen protiprávny úkon či právne právne kvalifikovanú udalosť, ktoré viedli k vzniku škody, ale aj vznik škody samotnej. O škode sa poškodený teda dozvie, akonáhle zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno odvodiť vznik škody a orientačne jej rozsah. Postačuje, aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený

disponuje boli oprávnené urobiť záver o tom, že poškodenému škoda vznikla. Len samotné doručenie žaloby o určenie neplatnosti dohody o výhrade vzniku BSM a zmlúv však v žiadnom prípade nemožno považovať za okamih, z ktorého je možné vyvodiť, že škoda vznikla, v akom rozsahu, a že podanie uvedených žalôb na súd je tou udalosťou, z ktorej mu mala škoda vzniknúť. Pokiaľ žalobca odôvodňoval vznik škody od neplatnosti dohody o výhrade vzniku BSM a následných zmlúv, v takomto prípade, až keď táto neplatnosť bola súdnym rozhodnutím vyslovená, až týmto dátumom je možné uvažovať o vzniku škody žalobcovi, teda dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o neplatnosti Dohody o výhrade vzniku BSM medzi žalobkyňou H. B. a A. A. B., ako aj následných zmlúv zo dňa 28.09.2011, 27.09.2011 a 03.10.2011.

18. Nakoľko okresný súd sa nesprávne vysporiadal s námietkou premlčania vznesenou intervenientom na strane žalovaného, odvolanie žalobcu odvolací súd v tomto rozsahu považoval za dôvodné. Okresný súd v ďalšom konaní bude musieť opätovne vypočuť žalobcu k otázke stanovenia okamihu, kedy sa ako poškodený mohol dozvedieť o škode, teda kedy mu boli známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody v predpokladanej výške zakladajúcej jej uplatnenie v zmysle zák. č. 58/1969 Zb. Rovnako tak bude musieť vypočuť intervenienta na strane žalovaného, ktorý vzniesol námietku premlčania, ktorý okamih považuje za ten, kedy mala začať plynúť premlčacia doba.

19. Žalobca v odvolaní namietal aj tú skutočnosť, že okresný súd nesprávne posúdil možnosť vznesenia námietky premlčania iba intervenientom na strane žalovaného bez participácie priamo žalovaného na tejto námietke.

20. Podľa § 81 CSP intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a právny záujem na výsledku konania.

21. Okresný súd si musí ozrejmiť, či intervenient na strane žalovaného spolu so žalovaným tvoria nerozlúčné spoločenstvo, alebo nerozlúčné spoločenstvo netvorí, pretože od toho závisí, či vznesená námietka premlčania uplatnená intervenientom na strane žalovaného si vyžadovala súhlas tejto strany, alebo nie, s poukazom na ustanovenie § 84 a § 85 CSP.

22. Podľa § 84 CSP, ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný, tvoria intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje, nerozlúčné spoločenstvo podľa § 77.

23. Podľa § 85 CSP, ak intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje, netvorí nerozlúčné spoločenstvo podľa § 77, vyžadujú prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany podľa § 149 až § 154 uplatnené intervenientom súhlas tejto strany; inak na ne súd neprihliada.

24. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení strany, návrh na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

25. Hmotnoprávnou námietkou je práve aj námietka premlčania, pretože ide o právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany tak, ako to vyplýva z § 152 CSP.

26. Ak súd dôjde k záveru, že intervenient na strane žalovaného a žalovaný netvorí nerozlúčné spoločenstvo, potom intervenientom na strane žalovaného uplatnená námietka premlčania podlieha súhlasu žalovaného, inak na takúto námietku súd neprihliada.

27. Žalobca v odvolaní namietol aj formalistické aplikovanie absolútnej neplatnosti dohody o vyporiadaní BSM a zmlúv podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka, kedy súd svoje závery mal oprieť o predčasné a hypotetické úvahy, domnienky, ktoré nemali žiadnu relevantnosť a z vykonaného dokazovania nevplývali, a tieto ustanovenia zákona v danej veci aplikoval súd mechanicky nezohľadňujúc vecnú a časovú postupnosť konania strán sporu.

28. Aj v tomto rozsahu odvolaciu námietku žalobcu odvolací súd považoval za dôvodnú.

29. Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že neplatnosť Dohody o výhrade vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 13.12.2000, darovacej zmluvy zo dňa 28.09.2011 a kúpnych zmlúv

zo dňa 27.09.2011 a 03.10.2011 bola vyslovená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č. k. 8C/130/2014 - 139 zo dňa 27. júna 2016, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/474/2016 - 181 zo dňa 31. augusta 2017. Ide tak o právoplatne rozhodnutú vec, ktorú nemožno prejednávať a rozhodovať znova (§ 230 CSP). Okresný súd bol preto povinný prihladiť na právne posúdenie veci.

30. Pokiaľ neplatnosť právnych úkonov bola odôvodnená poukazom na § 40 Občianskeho zákonníka (neplatnosť dohody o výhrade vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov) a § 40a Občianskeho zákonníka (neplatnosť zmlúv) právoplatným rozhodnutím, okresný súd nemôže prehodnocovať tieto závery stanovené právoplatným rozhodnutím a zmluvy považovať za neplatné aj pre nedostatok vážnosti (§ 37 OZ) a ich uzatváranie v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Pokiaľ okresný súd na základe takéhoto právneho posúdenia posudzoval základné podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, nezostala odvolaciemu súdu iná možnosť, než sa stotožniť s odvolaním žalobcu, pretože skutočne okresný súd oprel svoje rozhodnutie o predčasné a hypotetické úvahy, domnienky s aplikovaním nenáležitých ustanovení § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka bez relevantnosti na vykonané dokazovanie, aj túto odvoláciu námietku žalobcu odvolací súd musel posúdiť ako dôvodnú (pozri aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/35/2023 z 30.07.2024; R 51/2024).

31. Vzhľadom na nedostatky napadnutého rozhodnutia a zásah do procesného práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvý inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom rozhodnutí sa okresný súd bude musieť zaoberať opätovne námietkou premičania vznesenou intervenientom na strane žalovaného, ako aj naplnením základných podmienok pre uplatnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

32. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nevykonanie ním navrhovaného dokazovania, a to vyžiadania si od Komory notárov Slovenskej republiky správy ohľadne intervenienta na strane žalovaného, túto odvoláciu námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí riadne odôvodnil, prečo navrhované dokazovanie nevykonal a odvolací súd sa v tomto smere s jeho záverom stotožňuje. Prípadné sťažnosti či disciplinárne návrhy a rozhodnutia o týchto sťažnostiach na intervenienta na strane žalovaného ako notára, nemôžu pre súd priniesť nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na samotné rozhodnutie vo veci ohľadne posúdenia otázky zodpovednosti štátu za činnosť intervenienta na strane žalovaného ako notára pre nesprávny úradný postup. Zistenie, koľko sťažností bolo vybavených vo vzťahu k intervenientovi na strane žalovaného, koľko a aké poriadkové opatrenia mu boli uložené, akých disciplinárnych previnení sa dopustil, koľko návrhov na disciplinárne stíhanie bolo voči nemu podaných aj ako boli vybavené, je vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej irelevantné. V zmysle § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Nevykonanie dôkazu súd riadne odôvodnil, preto v tomto smere odvolacia námietka žalovaného je nedôvodná.

33. Vo vzťahu k jednotlivým čiastkovým škodám vyčísleným žalobcom v rámci žaloby odvolací súd poukazuje na to, že v súlade s § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Okresný súd sa výškou škody v rámci jej jednotlivých častí bude taktiež musieť zaoberať opätovne v novom rozhodnutí s prihliadnutím na záver, či budú naplnené základné podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

34. Vzhľadom na to, že odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu vo veci samej, zrušil aj závislý výrok o trovách konania, pričom vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom rozhodnutí okresný súd opätovne rozhodne aj o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

35. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa

(§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,

- d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.